

## Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma

Kunnanvaltuusto 19.10.2026

403/02.08.00.01/2025

### Päätösehdotus

Kunnanvaltuusto päättää

1

hyväksyä liitteenä olevan Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman.

2

että ohjelman toimenpiteitä ja toimenpidekokonaisuuksia edistetään rajallisesti käytettävissä olevin resurssein, kunnan vuosittaisten talousarviomäärärahojen ja myönnettyjen vuotuisten henkilöstörerussien puitteissa sekä ohjelman mukaisia investointeja toteutetaan talousarvion investointiohjelman puitteissa.

### Käsittely

<Aloita käsittelyn kuvaus tästä>

### Päätös

### Päätöshistoria

Kunnanhallitus 05.10.2026 § 268

### Valmistelija

Liikennesuunnittelija Marko Suni, Infrapalvelujohtaja Toni Keski-Lusa, kuntakehitysjohtaja Anna-Kaisa Kauppinen  
[etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi](mailto:etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi), puh. 09 29671 (vaihe)

### Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1

valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman.

2

ohjelman toimenpiteitä ja toimenpidekokonaisuuksia edistetään rajallisesti käytettävissä olevin resurssein, kunnan vuosittaisten talousarviomäärärahojen ja myönnettyjen vuotuisten henkilöstörerussien puitteissa sekä ohjelman mukaisia investointeja toteutetaan talousarvion investointiohjelman puitteissa.

### Käsittely

Ramboll Oy:n projektipäällikkö Tapio Kinnunen oli läsnä kokouksessa teamsin välityksellä esittelemässä asiaa, klo 17.08 – 18.02.

Liikennesuunnittelija Marko Suni oli läsnä kokouksessa tämän pykälän aikana.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi, että keskustelun aikana jäsen Sanna Jäppinen on tehnyt seuraavan muutosehdotuksen:

Muutosehdotus päätösesitykseen kohtaan 2: Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman resursseista ja edistettävistä kohteista päätetään talousarvioneuvotteluiden yhteydessä.

Muutosehdotusta kannatti Ronja Karkinen.

Muutosehdotusta ei hyväksytty yksimielisesti joten puheenjohtaja ilmoitti että asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja ehdotti että asiasta äänestetään niin, että ne jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne jotka kannattavat Sanni Jäppisen muutosehdotusta äänestävät EI.

Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 10 JAA ääntä ja 3 EI ääntä.

Pohjaehdotus sai enemmän ääniä ja voitti.

JAA äänestivät Antti Kilappa, Sini Felipe, Urho Blom, Ulf Kjerin, Kim Åström, Anna Sahiluoma, Jani Kähkönen, Viveca Lindgren, Martin Valtonen ja Josephine Frimodig.

EI äänestivät Ronja Karkinen, Sanni Jäppinen ja Sari Haapasaari.

## Päätös

Kunnanhallitus päätti ehdottaa kunnanvaltuustolle, että

1

valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman.

2

ohjelman toimenpiteitä ja toimenpidekokonaisuuksia edistetään rajallisesti käytettävissä olevin resurssein, kunnan vuosittaisen talousarviomäärärahojen ja myönnettyjen vuotuisten henkilöstörerussien puitteissa sekä ohjelman mukaisia investointeja toteutetaan talousarvion investointiohjelman puitteissa.

## Selostus

Liitteenä olevaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan on tehty kuntakehityksen lautakunnan päättämät muutokset:

1. Poistetaan asiakirjoista seuraava kappale Resurssit (sivu 49) "Keskeiset resurssit toimenpidekokonaisuuden edistämiseksi ovat toimenpiteessä 1 esitetyt koordinaattorin työpanos (vähintään 0,4 htv) sekä poikkihallinnollisen työryhmän perustaminen. Nämä ovat edellytys muiden toimenpiteiden edistämiseksi. Lisäksi resursseja tarvitaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden tiedottamiseen ja mahdolliseen kouluttamiseen.

Erilaisiin hankintoihin ja palveluostoihin esitetään noin 30 000 –50 000 euron suuruista vuotuista käyttötalousvarausta.”

2. Poistetaan liiteaineistosta kohdasta Resurssit ja yhteistyö ” a) Varataan uusi henkilöresurssi ja nimetään kuntaan kävelyn ja pyöräilyn edistämistä vastaava henkilö (koordinaattori), jolle osoitetaan vähintään 0,4 htv työpanos. Koordinaattorin tehtävä on uusi vakanssi, jolla on muitakin liikenneosaamisalueeseen liittyviä tehtäviä. Resurssi on aivan keskeinen koko edistämishjelman toteuttamisessa ja edistämistyön tavoitteiden onnistumisessa. c) Varataan henkilöstökulujen lisäksi talousarvion käyttötalouspuolelle vähintään 30 000 €/vuosi kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen. Resurssitarpeet arvioidaan ja päivitetään vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Esitetty resurssi ei sisällä investointitarpeita. ”

3. Poistetaan julkaisuista maininnat läpäisevistä pintaratkaisuksista uusilla kaduilla (liiteaineisto, kohta Kävelyn perustaso).

4. Poistetaan Tavoite: Varmistetaan että kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuri pysyy turvallisena, toimivana ja houkuttelevana käyttäjille keliolosuhteista riippumatta (kohta olosuhteet ja ympäristö sekä liiteaineisto Kunnossapidon resurssointi ja menetelmien kehitys). Tilalle Varmistetaan, että kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuri pysyy MAHDOLLISIMMAN turvallisena, toimivana ja houkuttelevana myös vaihtelevissa keliolosuhteissa.

5. Lisätään toimenpiteisiin uudeksi kevyenliikenteen yhteydeksi Sjököllantien kevyenliikenteen väylä Lapinkylä - Sjököllan koulun välille.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman on strateginen ohjelma, jonka tarkoitus on ohjata kunnan toimintaa ja päätöksentekoa strategisella tasolla. Edistämishjelmalla on useita merkittäviä tavoitteita, jotka liittyvät myös kuntastrategiaan. Ohjelman tavoitteet tukevat myös kuntalaisten hyvinvointia ja elämisen laatua. Kävelyn ja pyöräilyn lisääminen tuo merkittäviä terveyshyötyjä, jotka heijastuvat asukkaiden hyvinvointiin ja välillisesti myös kuntatalouteen. Jalankulun ja pyöräilyn edistäminen tulee nähdä tärkeänä arjen liikkumisen tasa-arvoisena mahdollistajana ja hyvinvointia luovana palveluna.

Ohjelma pitää sisällään resurssit ja yhteistyön, joita tarvitaan laaja-alaisesti ohjelman toteuttamiseen. Pelkästään uuden jalankulun ja pyöräilyn infran toteuttaminen ja nykyisen verkon laatutason nostaminen ei riitä, vaan tarvitaan laaja-alaisia toimenpiteitä kävelyn ja pyöräilyn lisäämiseksi ja kulkumuoto-osuuksien nostamiseksi, jolloin tehdyistä infrainvestoinneista saadaan myös parempi hyötysuhde. Toisin sanoen tarvitaan myös infran lisäksi liikkumisenohjauksen toimenpiteitä, joilla kannustetaan kävelyyn ja pyöräilyyn ja luodaan kävely- ja pyöräilykulttuuria Kirkkonummelle. Ohjelman laatimisen yhteydessä on todettu, että ohjelman täysipainoinen ja tehokas edistäminen edellyttää uusia henkilöstö- ja määräraharesursseja.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmalla on tärkeä merkitys hiilipäästöjen vähentämisessä ja niiden saavuttamisessa. Kirkkonummi on sitoutunut Hinku-kuntana ja MAL-tavoitteiden mukaisesti hiilipäästöjen vähentämiseen ja liikenne on suurin päästölähde. Edistämishjelmassa on asetettu tavoitemittariksi pyöräilyn osuuden nostaminen 10 prosenttiin ja kävelyn osuuden 32 prosenttiin kaikista matkoista vuoteen 2040 mennessä.

Ohjelman tavoitteita, toimenpiteitä ja toimenpidekokonaisuuksia voidaan edistää vuosittain talousarvion määrärahojen ja henkilöstöresurssien puitteissa vain rajallisesti, mikäli lisäresurssointia ei voida osoittaa.

## Päätöshistoria

Kuntakehityksen lautakunta 20.08.2026 § 81

Valmistelija Liikennesuunnittelija Marko Suni  
[etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi](mailto:etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi), puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus Kuntakehitysjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa

Kuntakehityksen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman hyväksymistä.

Käsittely Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Poistetaan asiakirjoista seuraava kappale Resurssit (sivu 49) ”Keskeiset resurssit toimenpidekokonaisuuden edistämiseksi ovat toimenpiteessä 1 esitetyt koordinaattorin työpanos (vähintään 0,4 htv) sekä poikkihallinnollisen työryhmän perustaminen. Nämä ovat edellytys muiden toimenpiteiden edistämiseksi. Lisäksi resursseja tarvitaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden tiedottamiseen ja mahdolliseen kouluttamiseen. Erilaisiin hankintoihin ja palveluostoihin esitetään noin 30 000 –50 000 euron suuruista vuotuista käyttötalousvarausta.”

Heidi Castrén, Thomas Vasenius, Anneli Granström ja Jessica Dannbäck kannattivat ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää.

Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Kaurilan poistoehdotusta, äänestävät EI.

Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:

4 JAA-ääntä (Ronkainen, Somervuori, Pekkarniemi, Lahti)  
5 EI-ääntä (Dannbäck, Castrén, Kaurila, Vasenius, Granström), jolloin Kaurilan muutosehdotus voitti.

Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan muutosehdotuksen:

”Poistetaan liiteaineistosta kohdasta Resurssit ja yhteistyö ” a) Varataan uusi henkilöresurssi ja nimetään kuntaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä vastaava henkilö (koordinaattori), jolle osoitetaan vähintään 0,4 htv työpanos. Koordinaattorin tehtävä on uusi vakanssi, jolla on muitakin liikenneosaamisalueeseen liittyviä tehtäviä. Resurssi on aivan keskeinen koko edistämishjelman toteuttamisessa ja edistämistyön tavoitteiden onnistumisessa. c) Varataan henkilöstökulujen lisäksi talousarvion käyttötalouspuolelle vähintään 30 000 €/vuosi kävelyn ja

pyöräilyn edistämiseen. Resurssitarpeet arvioidaan ja päivitetään vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Esitetty resurssi ei sisällä investointitarpeita "Varataan uusi henkilöresurssi ja nimetään kuntaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä vastaava henkilö (koordinaattori), jolle osoitetaan vähintään 0,4 htv työpanos. Koordinaattorin tehtävä on uusi vakanssi, jolla on muitakin liikenneosaamisalueeseen liittyviä tehtäviä. Resurssi on aivan keskeinen koko edistämishjelman toteuttamisessa ja edistämistyön tavoitteiden onnistumisessa."

Heidi Castrén, Thomas Vasenius, Jessica Dannbäck ja Anneli Granström kannattivat ehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että ehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiata tulee äänestää.

Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Kaurilan muutosehdotusta, äänestävät EI.

Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:

4 JAA-ääntä (Ronkainen, Somervuori, Lahti, Pekkarniemi)  
5 EI-ääntä (Kaurila, Dannbäck, Castrén, Granström, Vasenius), jolloin Kaurilan muutosehdotus voitti.

Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Poistetaan julkaisuista maininnat läpäisevistä pintaratkaisuista uusilla kaduilla (liiteaineisto, kohta Kävelyn perustaso)."

Thomas Vasenius, Heidi Castrén, Anneli Granström, Pinja Pekkarniemi ja Jessica Dannbäck kannattivat ehdotusta.

Kuntakehityksen lautakunta hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Poistetaan Tavoite: Varmistetaan että kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuri pysyy turvallisena, toimivana ja houkuttelevana käyttäjille keliolosuhteista riippumatta (kohta olosuhteet ja ympäristö sekä liiteaineisto Kunnossapidon resurssointi ja menetelmien kehitys). Tilalle Varmistetaan, että kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuri pysyy MAHDOLLISIMMAN turvallisena, toimivana ja houkuttelevana myös vaihtelevissa keliolosuhteissa."

Heidi Castrén, Thomas Vasenius ja Anneli Granström kannattivat ehdotusta.

Kuntakehityksen lautakunta hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Lisätään toimenpiteisiin uudeksi kevyenliikenteen yhteydeksi Sjököllantien kevyenliikenteen väylä Lapinkylä - Sjököllan koulun välille."

Heidi Castrén, Jessica Dannbäck, Thomas Vasenius ja Anneli Granström kannattivat ehdotusta.

Kuntakehityksen lautakunta hyväksyi lisäyksen yksimielisesti.

## Päätös

Kuntakehityksen lautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman hyväksymistä seuraavin muutoksin:

1. Poistetaan asiakirjoista seuraava kappale Resurssit (sivu 49) ”Keskeiset resurssit toimenpidekokonaisuuden edistämiseksi ovat toimenpiteessä 1 esitetyt koordinaattorin työpanos (vähintään 0,4 htv) sekä poikkihallinnollisen työryhmän perustaminen. Nämä ovat edellytys muiden toimenpiteiden edistämiseksi. Lisäksi resursseja tarvitaan henkilöstön ja luottamushenkilöiden tiedottamiseen ja mahdolliseen kouluttamiseen. Erilaisiin hankintoihin ja palveluostoihin esitetään noin 30 000 –50 000 euron suuruista vuotuista käyttötalousvarausta.”

2. Poistetaan liiteaineistosta kohdasta Resurssit ja yhteistyö ” a) Varataan uusi henkilöresurssi ja nimetään kuntaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä vastaava henkilö (koordinaattori), jolle osoitetaan vähintään 0,4 htv työpanos. Koordinaattorin tehtävä on uusi vakanssi, jolla on muitakin liikenneosaamisalueeseen liittyviä tehtäviä. Resurssi on aivan keskeinen koko edistämishojelman toteuttamisessa ja edistämistyön tavoitteiden onnistumisessa. c) Varataan henkilöstökulujen lisäksi talousarvion käyttötalouspuolelle vähintään 30 000 €/vuosi kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen. Resurssitarpeet arvioidaan ja päivitetään vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Esitetty resurssi ei sisällä investointitarpeita ”Varataan uusi henkilöresurssi ja nimetään kuntaan kävelyn ja pyöräilyn edistämisestä vastaava henkilö (koordinaattori), jolle osoitetaan vähintään 0,4 htv työpanos. Koordinaattorin tehtävä on uusi vakanssi, jolla on muitakin liikenneosaamisalueeseen liittyviä tehtäviä. Resurssi on aivan keskeinen koko edistämishojelman toteuttamisessa ja edistämistyön tavoitteiden onnistumisessa.”

3. Poistetaan julkaisuista maininnat läpäisevistä pintaratkaisuksista uusilla kaduilla (liiteaineisto, kohta Kävelyn perustaso

4. Poistetaan Tavoite: Varmistetaan että kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuri pysyy turvallisena, toimivana ja houkuttelevana käyttäjille keliolosuhteista riippumatta (kohta olosuhteet ja ympäristö sekä liiteaineisto Kunnossapidon resursointi ja menetelmien kehitys). Tilalle Varmistetaan, että kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuuri pysyy MAHDOLLISIMMAN turvallisena, toimivana ja houkuttelevana myös vaihtelevissa keliolosuhteissa.

5. Lisätään toimenpiteisiin uudeksi kevyenliikenteen yhteydeksi Sjököllantien kevyenliikenteen väylä Lapinkylä - Sjököllan koulun välille.

## Selostus

Kuntakehityksen lautakunta päätti palauttaa Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman uudelleen valmisteltavaksi. Kuntakehityksen toimiala on valmistellut uuden esityksen kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelmasta. Kuntakehityksen toimiala on tehnyt kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelmasta erillisen teemakarttatarkastelun nykytilanteen vaaralliseksi määriteltyjen koulureittien taksikuljetusoppilaista ja uusista jalankulku- ja pyöräteistä. Tiedon sensitiivisyyden vuoksi sitä ei voida liittää kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman liitteeksi. Lisäksi esitetään kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman tiivistelmä pääraportin rinnalle. Penkkien toteutusperiaatteista tehdään erillinen tarkastelu, joille varataan määräraha.

## Raportin laajuus

Kirkkonummen kunta on saanut kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaan valtionavustusta noin 30 000 €, joka on maksettu kunnalle toukokuussa 2026 maksatuspäätöksen mukaisesti. Valtionavustuksen hakemuksen ja kriteerien mukaisesti edistämishjelman sisältö on määritelty hakemusvaiheessa ja työtä on ohjannut eri sidosryhmiä ja viranomaistahoja (ml. Liikenne- ja viestivirasto Traficom) edustanut ohjausryhmä, joka on hyväksynyt raportin sisällön laajuuden. Lisäksi voimassaoleva kattava kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on edellytys myös muiden kestävän liikkumisen avustusten kuten kävelyn ja pyöräilyn infra-avustusten myöntämiselle. Kirkkonummen kunta on saanut vuosien 2018-2025 aikana kolmeen infrakohteeseen valtionavustusta yli 600 000 € (alv 0 %) ja lisäksi pienempiä avustussummia muutamaan hankeeseen.

Kuntakehityksen toimiala esittää nykyisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman varsinaisen raportin pitämistä nykyisellään ja sen rinnalle lyhyempänä versiona laadittavaa tiivistelmää. Varsinainen pääraportti säilyy nykyisenä. Raporttiin on lisäksi päivitetty alustavia mittareita.

## Teemakarttatarkastelu

Kirkkonummen kunnassa on käytössä Rambollin laatimat koululiitu-kartta-aineistot, joissa on laskennallisesti määritelty tiestön ja liikenteen ominaisuuksien perusteella teiden vaarallisuutta koululuokka-asteittain eri ikäluokille. Lisäksi poliisi on antanut joistakin kohdin lausunnon tien vaarallisuudesta. Pääasiassa vaaralliseksi arvioituidu tieosuudet sijoittuvat valtion maantieverkolle, joista vain osa on vaarallisia riippuen lapsen ikätasosta koululuokka-asteittain. Taajama-alueilla on pääasiassa jalankulku ja pyörätiet koulureiteillä ja ajonopeudet ovat pienemmät.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa on esitetty tavoitteellisesti toteutettavat uudet jalankulku- ja pyörätiet kunnan alueelle vuoteen 2040 mennessä.

Teemakarttatarkastelussa kaikki vaarallisen koulumatkan perusteella taksikuljetuksen saaneet perusopetuksen oppilaat sijoitettiin kartalle (runsas 200 oppilasta) kouluittain. Tarkastelussa muodostui selviä isompia rykelmiä tiettyihin kouluihin suhteellisen lähellä kouluja. Näitä verrattiin kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa esitettyihin uusiin jalankulku- ja pyörätietojenpiteisiin, jotka näkyvät karttaliitteessä merkittyinä sinisillä viivoilla. Tarkastelussa on havaittavissa, että suurimmat ja tiiviimmin sijoittuvat oppilasrykelmät ovat jo edistämishjelmassa esitettyjen uusien jalankulku- ja pyöräteiden varsilla ja läheisyydessä. Toisin sanoen edistämishjelman toimenpiteet ovat jo kohdennettu sinne, mistä on saatavissa todennäköisesti merkittävimmät oppilaskuljetussäästöt. Tarkastelu on tehty nykytilanteen kuljetusoppilaiden mukaan, mutta tulevaisuuden tilannetta se ei kerro, koska oppilasmäärät vaihtelevat jossain määrin ajassa eri alueittain. Tarkastelu on siten suuntaa antava.

Tarkastelussa on merkitty punaisella uudet mahdolliset kohteet, jotka voisivat parantaa koulumatkayhteyksiä suhteellisen lähellä kouluja ja tavoiteverkkoa. Näitä ovat Upinniemen Naissaarentien risteyksen ylityksen parantaminen esimerkiksi liikennevaloin ja Veklahden jalankulku- ja pyörätie liittyen Sepänkyläntien jalankulku- ja pyörätieverkon täydentämiseen verkollisesti yhtenäiseksi kuntakeskuksen ja Masalan välillä. Lisäksi kt 51 Länsiväylän Vuohimäen eritasoliittymä on

suunnittelussa ja se todennäköisesti parantaisi toteutuessaan koulumatkojen turvallisuutta. Hanke ei ole varsinaisesti kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman hanke ja sen vuoksi se ei näy itse ohjelmassa.

### **Penkkien toteutusperiaatteet**

Kirkkonummen kunnan yhdyskuntatekniikan lautakunta on aiemmin käsitellyt penkkien sijoitussuunnittelua kokouksessaan 28.01.2021 § 7. Päättös ja sen liitteet/oheismateriaalit ovat liitteenä.

Kunnan talousarvion 2026 mukaisesti kuntakehityksen lautakunta tekee erillisen selvityksen penkeistä sekä roskapöytäistä. Asiaa käsitellään lautakunnassa selvityksen valmistettua loppuvuoden aikana.

Kuntakehityksen lautakunta 16.04.2026 § 39

|               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Valmistelija  | Liikennesuunnittelija Marko Suni<br><a href="mailto:etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi">etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi</a> , puh. 09 29671 (vaihe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Päätösehdotus | Kuntakehitysjohtaja Kauppinen Anna-Kaisa<br><br>Kuntakehityksen lautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman hyväksymistä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Käsittely     | Käsittelyn aikana Matti Kaurila teki seuraavan palautusehdotuksen:<br><br>"Asia palautetaan uuteen valmisteluun. Palautuksen aikana tehdään edistämishjelmasta maksimissaan 20 sivuinen tiivistelmä, joka toimii varsinaisena edistämishjelmana ja muu materiaali oheismateriaalina. Tiivistelmään tehdään uusi teemakartta, jossa esitetään olemassa olevat koulut ja ne kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteet, joilla saadaan säästöjä koulukuljetuskustannuksiin ja parannetaan koulumatkojen turvallisuutta. Nämä toimenpiteet pisteytetään tiivisteraportin vertailussa vahvalla prioriteetillä."<br><br>Sami Ragnell, Heidi Castrén, Thomas Vasenius ja Anneli Granström kannattivat ehdotusta.<br><br>Puheenjohtaja totesi, että palautusehdotusta ei kannateta yksimielisesti, joten asiasta tulee äänestää. Puheenjohtaja käynnisti äänestyksen. Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat palautusehdotusta, äänestävät EI.<br><br>Puheenjohtaja päätti äänestyksen. Äänet jakautuivat seuraavasti:<br><br>4 JAA-ääntä (Pekkarniemi, Ronkainen, Lavanti, Lahti)<br>6 EI- ääntä (Granström, Dannbäck, Castrén, Kaurila, Vasenius, Ragnell), jolloin puheenjohtajan palautusehdotus voitti.<br><br>Matti Kaurila teki seuraavan palautusevästyksen:<br><br>" Palautuksen aikana esitetään kävelyteiden varsiin rakennettavien penkkien toteutusperiaatteet." |

Sami Ragnell, Anneli Granström, Heidi Castrén, Thomas Vasenius ja Jessica Dannbäck kannattivat evästystä.

## Päätös

Kuntakehityksen lautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun siten, että palautuksen aikana tehdään edistämishojelmasta maksimissaan 20 sivuinen tiivistelmä, joka toimii varsinaisena edistämishojelmana ja muu materiaali oheismateriaalina. Tiivistelmään tehdään uusi teemakartta, jossa esitetään olemassa olevat koulut ja ne kävelyn ja pyöräilyn toimenpiteet, joilla saadaan säästöjä koulukuljetuskustannuksiin ja parannetaan koulumatkojen turvallisuutta. Nämä toimenpiteet pisteytetään tiivisteraportin vertailussa vahvalla prioriteetilla.

sekä evästää seuraavasti:

palautuksen aikana esitetään kävelyteiden varsiin rakennettavien penkkien toteutusperiaatteet.

## Selostus

Kirkkonummen kunta on laatinut vuoden 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana ehdotuksen Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn uudeksi edistämishojelmaksi. Ensimmäinen kävelyn ja pyöräilyn kehittämissuojelma on vuodelta 2017. Se on osin vanhentunut ja varsin suppea keskittyen vain infrastruktuuriin sekä sen toimenpideohjelma on pitkälti toteutettu. Myös uudet valtakunnalliset kävelyn ja pyöräilyn suunnitteluohjeet ovat päivitytneet 2020-luvun alkupuolella. Lisäksi pyöräilyn kulkumuoto-osuus ei ole kehittynyt Kirkkonummella tavoitteen mukaisesti. Erityisesti pyöräilyn kulkumuoto-osuuden kasvattaminen ja pyöräilyn kehittäminen vaatii Kirkkonummella panostuksia unohtamatta kävelyä ja sen huomioimista.

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen vahvistaa kuntalaisten arjen sujuvuutta, terveyttä ja turvallisuutta. Kestävään liikkumiseen perustuvat alueet koetaan viihtyisiksi ja turvallisiksi, ja alueiden tai kohteiden hyvä saavutettavuus kävellessä tai pyörällä lisää liikkumisen tasa-arvoisuutta ja ennen kaikkea ihmisten hyvinvointia. Kävelyyn ja pyöräilyyn perustuvat alueet ovat myös yhdyskuntataloudellisesti tehokkaita ratkaisuja maankäytön suunnittelussa.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen liittyy myös kansallisiin ja EU:n ilmastotavoitteisiin, jotka pyrkivät vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä merkittävästi. Kirkkonummi on Kohti hiilineutraalia kuntaa (HINKU) -verkoston jäsen ja sitoutunut vähentämään päästöjä 80 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 päästötasoon verrattuna.

Kirkkonummen kunta on hakenut ja saanut valtionavustuspäätöksen työhön Liikenne- ja viestintävirasto Traficomilta. Valtionavustus on 75 % tai enintään 30 000 € (alv 0 %) työn kustannuksista.

Työ toteutettiin konsulttityönä. Konsulttina toimi Ramboll Finland Oy. Kunta ohjasi ja osallistui tiiviisti työn ohjaamiseen. Hanketta varten perustettiin ohjaus- ja projektiryhmät. Työhön osallistuttiin kunnan eri toimialoilta ja mukana oli myös keskeisimmät viranomaissidosryhmät.

Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman tavoitteeksi asetetiin seuraavat: edistää kestävää liikkumista, lisätä kävelyn ja erityisesti pyöräilyn osuutta kirkkonummelaisten liikkumisessa, parantaa kävely- ja pyöräilyolosuhteita sekä luoda kävelyyn ja pyöräilyyn kannustavaa kulttuuria. Tavoitteena oli laatia kattava edistämishojelma,

jossa määritellään selkeät tavoitteet ja toimenpiteet kävelyn ja pyöräilyn edistämiseksi Kirkkonummella.

Edistämishjelmassa laadittiin Kirkkonummen kävelyn ja pyöräiliikenteen visio vuodelle 2040 ja viisi tavoitetta kävelylle ja pyöräilylle. Ohjelmassa laadittiin pyöräilyn tavoiteverkko ja määriteltiin tärkeimmät kävelyalueet. Tavoiteverkko muodostuu pyöräilyn pää- ja aluereiteistä. Kävelyn ja pyöräilyn lisäämiseksi ja turvallisuuden parantamiseksi keskeistä on yhteyspuutteiden toteutus, kävelyn ja pyöräilyn erottelu keskeisillä osuuksilla ja infrastruktuurin laatutason nosto valtakunnallisten ohjeiden ja tavoitteiden mukaisesti. Paikallisreittejä ei käsitelty työn rajauksen vuoksi, koska ne toteutetaan pääasiassa aina asemakaavojen yhteydessä.

Työn tärkein vaihe oli luoda toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Edistämishjelman tavoitteiden toteutuminen perustuu kolmeen keskeiseen toimenpidekokonaisuuteen:

1. Resurssit ja yhteistyö (koordinaatio, rahoitus, poikkihallinnollisuus)
2. Olosuhteet ja ympäristö (infra ja maankäyttö)
3. Liikkumistottumukset ja -kulttuuri (viestintä, liikennekasvatus, pyöräily- ja kävelykulttuuri)

Toimenpidekokonaisuudet on jaettu varsinaisiin toimenpiteisiin, jotka on valittu niiden arvioidun vaikuttavuuden, toteutettavuuden ja kustannustehokkuuden perusteella.

Lisäksi ohjelmassa muodostettiin alustavat infratoimenpiteiden listaukset, joita tarkennetaan työn toimeenpanon edetessä. Infratoimenpiteet kattavat keskeisen pyöräilyn tavoiteverkon ja kävelyalueiden alustavat toimenpideehdotukset. Pyöräverkon toimenpiteille tehtiin alustava priorisointijärjestys (toteutusluokka 1-3) perustuen kunnallistekniikan investointiohjelmaan 2026-2030, maankäytön suunnitteluhankkeiden mahdolliseen ajoittumiseen ja pyöräverkon hankkeiden ajoittamiseen tasaisesti vuoteen 2040 mennessä. Hankkeiden järjestys voi muuttua tilanteiden muuttuessa. Lisäksi työ kattaa pyöräpysäköinnin tarkasteltavat pyöräpysäköintikohteet, joista mahdolliset parantamistarpeet pitää tarkentaa erikseen myöhemmin.

Hankkeen aikana toteutettiin asukaskysely, josta viestittiin laajasti kuntalaisille. Asukaskysely oli työssä keskeinen toimenpide, joka tuotti tärkeää lähtöaineistoa työn pohjaksi. Siihen saatiin hyvin vastauksia, sillä vastaajia oli noin 1100, mikä ylitti odotuksen. Kyselyn aineistoa hyödynnettiin toimenpideohjelman muodostuksessa ja infratoimenpiteiden määrittelyssä.

Kirkkonummen kunnan päätöksentekijöillä oli mahdollisuus osallistua työpajoihin asukaskyselyn lisäksi. Hankkeessa toteutettiin kaksi työpajaa sidosryhmille ja päätöksentekijöille: tavoitetyöpaja oli syyskuun 2025 lopussa ja toimenpidetyöpaja joulukuun alussa. Työpajoihin oli kutsuttu kaikki kunnanvaltuutetut ja kunnanhallituksen, kuntakehityksen ja sivistys- ja hyvinvointilautakuntien varsinaiset jäsenet sekä vaikuttamiselimistä ja sidosryhmistä edustajat. Työpajoissa jaettiin informaatiota ja osallistettiin kävelyn ja pyöräilyn ohjelman valmisteluun. Niissä tuotettiin lähtöaineistoa tavoitteiden ja toimenpideohjelman muodostamiseksi.

Työssä laadittiin myös alustavat ehdotukset seurantamittareiksi, joita voidaan tarkentaa tai muuttaa tarvittaessa vielä.

Edistämishjelmassa on esitetty taloudellisia- ja henkilöstöresurssien varauksia ohjelman toteuttamiseksi. Edistämishjelman toteutus on ennen kaikkea riippuvainen työhön varattavista talous- ja henkilöresursseista, sillä ilman lisäresurssointia ei ohjelmaa ole toteutettavissa tavoitteiden mukaisesti. Päätökset työn toteutukseen myönnettävistä taloudellisista resursseista tehdään vuosittain kunnan talousarvion yhteydessä. Ohjelma on strateginen ohjelma, jonka tarkoitus on ohjata kunnan toimintaa ja päätöksentekoa strategisella tasolla.

Liitteet:

Kirkkonummen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma ja liitteet